

Затверджено

Суб'єктами підвищення кваліфікації
ФОП Пономаренко В. С.
ФОП Воронцова Т. В.

25 лютого 2020 року

**Програма навчального курсу
«Теоретичні і методичні основи формування
здоров'язберезувальної компетентності»
(дуальна форма навчання)
Код модуля: 1.2**

Загальний обсяг – 69 годин (2,3 кредиту ЄКТС)

- I. Профіль програми
- II. Пояснювальна записка

Київ
2020

Програма навчального курсу «Теоретичні і методичні основи формування здоров'язбережувальної компетентності» реалізує компетентнісний підхід до підготовки педагогічних працівників. Загальний обсяг курсу – 69 годин (2,3 кредита ЄКТС).

Цільова група навчального курсу – педагогічні працівники всіх категорій початкової, основної і старшої школи, методисти, практичні психологи, соціальні педагоги, керівні кадри (заступники директора з виховної роботи).

Навчання здійснюється за дуальною формою, що складається з двох компонент: онлайн-курсу з теоретичних основ здоров'язбережувальної компетентності (60 год) і практичної компоненти – проведення уроку у закладі освіти за наданими ресурсами (9 год).

Користувачі навчального курсу мають доступ до всіх необхідних для його проходження навчально-методичних ресурсів: онлайн-курсу і методичних розробок для проведення уроків у закладі освіти.

Програма навчального курсу складається з опису профілю, пояснювальної записки, анотації навчально-методичних матеріалів.

ЗМІСТ

I. Профіль програми навчального курсу «Теоретичні і методичні основи формування здоров'язбережувальної компетентності»	4
Мета програми	4
Характеристика програми	4
Дистанційна складова курсу	8
Практична складова курсу	9
II. Пояснювальна записка до профілю програми навчального курсу	10
Мета й очікувані результати навчання	10
Контекст програми: державні стандарти і освітні галузі	10
Цільова група	11
Автори і майнові права	11
Модель навчання за курсом	11
Дистанційна складова навчального курсу	11
Стратегія навчання за онлайн-курсом	13
Система оцінювання в онлайн-курсі	13
Додаткові сервіси онлайн-курсу	14
Софтверна платформа онлайн-курсу	14
Практична складова навчального курсу (моделювання уроків за місцезнаходженням)	15
Мета і обсяг практики	15
Ресурсне забезпечення практики	15
Підтверджувальний документ про проходження практики	16
Документ про підвищення кваліфікації за навчальним курсом	16

I. Профіль програми навчального курсу «Теоретичні і методичні основи формування здоров'язбережувальної компетентності» (дуальна форма навчання)		
A	Мета програми	
1	Удосконалення професійної компетентності педагогічних працівників у сфері формування здоров'язбережувальних компетентностей учнів», формування спільних для ключових компетентностей вмінь та відпрацювання практичних навичок шляхом проведення модельних уроків.	
B	Характеристика програми	
2	Назва курсу	«Теоретичні і методичні основи формування здоров'язбережувальної компетентності». Код модуля 1.2 Рекомендовано МОН України для практичного використання (Лист МОН від 23.05.2019 №1/11-4833)
3	Напрямок (тема)	Формування здоров'язбережувальної компетентності
4	Розробники	авт. Тетяна Воронцова, Володимир Пономаренко, Олена Хомич, Ірина Лаврентева, Наталія Андрук, Катерина Василенко К. С.
5	Майнові права	© Т. В. Воронцова, В. С. Пономаренко
6	Компоненти і узагальнений зміст курсу	<i>Онлайн-курс:</i> Модуль 1. Здоров'я, безпека і превентивна освіта. Модуль 2. Психосоціальний розвиток дітей і підлітків. Модуль 3. Тематика шкільних курсів з питань безпеки і здоров'я. Модуль 4. Методика викладання профілактичних програм. Модуль 5. Моніторинг та оцінка результатів. <i>Практичний компонент:</i> Навчально-методичні матеріали для проведення уроків відповідно до Державного стандарту http://autta.org.ua/ua/resources/textbooks_materials/
7	Цільова група	Педагогічні працівники всіх категорій початкової, основної і старшої школи, методисти, практичні психологи, соціальні педагоги, керівні кадри (заступники директора з виховної роботи).

8	Обсяг курсу	69 год (2,3 кредита ЄКТС)
9	Форма підвищення кваліфікації	Дуальна. Поєднує самостійне вивчення теоретичного матеріалу шляхом дистанційного проходження онлайн-курсу, а також відпрацювання практичних навичок шляхом проведення уроку (уроків) у закладі освіти
10	Розподіл годин за формами навчання	Дистанційна (онлайн-курс) - 60 год (2 кредита ЄКТС). Практична (за місцем роботи) - 9 год (0,3 кредита ЄКТС).
11	Види компетентностей, що набуваються	Професійні (знання навчального предмету, методик, технологій), формування вмінь, спільних для ключових компетентностей
12	Складові компетентностей, що набуваються (результати навчання за курсом)	Результатом навчання є складові компетентностей: <i>Знання</i> <ul style="list-style-type: none"> ○ сучасних концепцій здоров'я і безпеки; ○ концептуальних і методичних засад формування здоров'язбережної компетентності; ○ національного та міжнародного законодавства в сфері профілактичної освіти; ○ найважливіших теорій впливу на поведінку; ○ вікових особливостей розвитку і поведінки дітей та підлітків; ○ чинників ризику та чинників захисту здоров'я учнів; ○ тематики і змісту профілактичної освіти; ○ засад педагогічної освіти на основі розвитку життєвих навичок; ○ інтерактивних методів навчання; ○ технік активного слухання та емпатії; ○ принципів організації і управління навчально-виховним процесом ○ підходів щодо створення здоров'язбережувального середовища; <i>Уміння:</i> <ul style="list-style-type: none"> ○ класифікувати ключові поняття і концепції здоров'язбережувальних компетентностей; ○ скласти план дій щодо практичного застосування набутих знань у професійній діяльності;

		<ul style="list-style-type: none"> ○ використовувати інтерактивні методи навчання; ○ користуватися різними джерелами інформації, інформаційно-комунікаційними технологіями; ○ враховувати потреби та очікування учнів; ○ навчати на ситуаціях, наближених до життя; ○ підтримувати доброзичливу атмосферу і демократичну дисципліну в класі; ○ організовувати відпрацювання практичних умінь; ○ надавати і отримувати зворотній зв'язок; ○ організовувати активне обговорення; ○ використовувати різні інструменти оцінювання; ○ прогнозувати та попереджувати конфлікти в учнівському середовищі; ○ навчати дітей практичним навичкам попередження і конструктивного розв'язання конфліктів; ○ взаємодіяти з психологом, родинами учнів та адміністрацією школи в разі виявлення ситуації цькування <p><i>Ставлення:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ визнання життя та здоров'я найвищими особистими цінностями; ○ відкрите і позитивне ставлення до дітей і підлітків, бажання і прагнення працювати з ними, готовність зрозуміти їх потреби, цінності, пріоритети, реальні можливості; ○ повага до виявів різноманітності та мультикультурності, толерантність; ○ прагнення справедливості, рівності, соціальної відповідальності; ○ бажання і готовність постійно підвищувати свій професійний рівень
13	Навчальні ресурси, що надаються	<ul style="list-style-type: none"> ○ Онлайн курс «Теоретичні основи формування здоров'язбережувальної компетентності» http://multycourse.com.ua/ua ○ Ресурси для проведення уроків за місцем роботи http://autta.org.ua/ua/resources/textbooks_materials/
14	Місце виконання програми	За місцем проживання здобувача освіти без відриву від основної роботи (дистанційно онлайн-курс і практика у закладі освіти)

15	Оцінювання процесу і результатів навчання за курсом	<p>Під час проходження онлайн-курсу застосовується методика трирівневого оцінювання з автоматичною перевіркою правильності відповідей: самоперевірка під час вивчення окремих тем, проходження тесту за модулями, підсумковий тест.</p> <p>Електронний документ видається користувачу в разі успішного проходження 90% запропонованих тестів.</p> <p>Практична компонента оцінюється педагогічним колективом закладу освіти за результатами моделювання заняття (уроку) згідно з наданими методичними рекомендаціями.</p>
16	Суб'єкти підвищення кваліфікації	<p><i>Пономаренко Володимир Степанович</i>, кандидат технічних наук, автор навчальних програм, 40 підручників, 50 посібників, 6 онлайн-курсів (свідоцтво про державну реєстрацію ФОП В02 589877 від 24.03.2004, Свідоцтво платника податку А 541620, коди КВЕД 85.59, 85.60)</p> <p><i>Воронцова Тетяна Володимирівна</i>, кандидат філософських наук, доцент НПУ ім. М. Драгоманова, автор навчальних програм, 40 підручників, 70 посібників, 6 онлайн-курсів (свідоцтво про державну реєстрацію ФОП В02 589876 від 23.06.2006, Свідоцтво платника податку А 541621, код КВЕД 85.59)</p>
17	Строки виконання програми	Строки і графік замовник визначає для себе самостійно
18	Документ про проходження навчання	<p>Сертифікат встановленої суб'єктом підвищення кваліфікації форми.</p> <p>Сертифікат видається за умов наявності у курсанта електронного документа про проходження онлайн-курсу, а також сканованого звіту про проведення модельного уроку за підписом директора (заступника директора) закладу освіти</p>
19	Можливість продовження навчання	Програма передбачає можливість подальшого розширення та поглиблення професійних знань, умінь і навичок, зокрема проходження тренінгів, які проводяться закладами післядипломної педагогічної освіти будь-якої області
20	Вартість навчання	Містяться у прейскуранті суб'єкта підвищення кваліфікації

<p>Дистанційна складова модуля. Онлайн-курс «Теоретичні основи формування здоров'язбережувальної компетентності».</p> <p>Обсяг 60 годин (2 кредита ЄКТС).</p> <p>Форма навчання – дистанційна, http://multycourse.com.ua/ua</p> <p>Оцінювання – тести за розділами в процесі навчання і підсумкове тестування.</p> <p>Підтверджувальний документ – електронний сертифікат</p> <p>Тематика онлайн-курсу:</p>		
21	Модуль 1. Здоров'я, безпека і превентивна освіта	<p>Важливість освіти у галузі здоров'я і безпеки.</p> <p>Здоров'язбережувальна компетентність і превентивна освіта.</p> <p>Новітня історія профілактичної освіти.</p> <p>Ефективні програми шкільної превентивної освіти.</p>
22	Модуль 2. Психосоціальний розвиток дітей і підлітків	<p>Розвиток і вікова періодизація дітей і підлітків.</p> <p>Особливості психосоціального розвитку учнів початкової школи.</p> <p>Особливості психосоціального розвитку учнів основної школи.</p> <p>Психосексуальний розвиток дітей і підлітків розвитку учнів старшої школи.</p>
23	Модуль 3. Тематика шкільних курсів з питань безпеки і здоров'я	<p>Здоров'я і спосіб життя.</p> <p>Безпечна життєдіяльність.</p> <p>Підтримка фізичного здоров'я.</p> <p>Профілактика вживання психоактивних речовин.</p> <p>Стрес і здоров'я.</p> <p>Здорові стосунки.</p> <p>Психологічні компетентності.</p> <p>Соціальні компетентності.</p> <p>Стать і гендер.</p> <p>Загальний і статевий розвиток підлітка.</p> <p>Репродуктивне і сексуальне здоров'я.</p> <p>Інфекції, що передаються статевим шляхом.</p>
	Модуль 4. Методика викладання профілактичних програм	<p>Поняття і роль життєвих навичок.</p> <p>Традиційні методи навчання.</p> <p>Освіта на засадах життєвих навичок.</p> <p>Огляд інтерактивних методів.</p> <p>Зміст і структура тренінгу.</p> <p>Організація та забезпечення тренінгу.</p>
	Модуль 5. Моніторинг та оцінка результатів	<p>Моніторинг і оцінка: базові поняття.</p> <p>Умови успішного впровадження превентивних</p>

		<p>програм.</p> <p>Оцінка результатів превентивних програм.</p> <p>Інструменти оцінювання змін у знаннях, ставленнях, уміннях і поведінці учнів.</p>
<p>Практична складова курсу. Відпрацювання практичних навичок шляхом проведення модельного уроку у навчальному закладі.</p> <p>Обсяг 9 годин (0,3 кредита ЄКТС).</p> <p>Навчально-методичне забезпечення що надаються здобувачу освіти для проведення уроків - http://autta.org.ua/ua/resources/textbooks_materials/</p> <p>Оцінювання – здійснюється педагогічним колективом закладу освіти</p> <p>Підтверджувальний документ – звіт встановленої форми за підписом директора (заступника директора) закладу освіти</p>		
30	Ресурсні матеріали для проведення уроків у закладі освіти	<p>Навчально-методичні комплекти для початкової, основної і старшої школи (освітні галузі «Здоров'я і фізична культура», «Соціальна і здоров'язбережувальна»</p> <p>http://autta.org.ua/ua/resources/textbooks_materials/</p>

II. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
ДО ПРОФІЛЮ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ
«ТЕОРЕТИЧНІ І МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ
ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ»
(дуальна форма навчання)

МЕТА Й ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Метою навчальної програми є удосконалення професійної компетентності педагогічних працівників у сфері формування здоров'язбережувальних компетентностей учнів), формування спільних для ключових компетентностей вмінь та відпрацювання практичних навичок шляхом проведення модельних уроків.

В результаті навчання педагогічні працівники:

- ⇒ *знають* концепцію здоров'я і сучасного комплексу проблем безпеки; концептуальні і методичні засади формування соціальної та здоров'язбережувальної компетентності; національне та міжнародне законодавства в сфері профілактичної освіти; найважливіші теорії впливу на поведінку; вікові особливості розвитку та поведінки дітей та підлітків; чинники ризику та чинники захисту щодо здоров'я учнів; тематику і зміст профілактичної освіти; принципи педагогічної освіти на основі набуття життєвих навичок; інтерактивні методи навчання; техніки активного слухання та емпатії
- ⇒ *уміють* використовувати інтерактивні методи навчання; враховувати потреби та очікування учнів; навчати на ситуаціях, наближених до життя; підтримувати доброзичливу атмосферу і демократичну дисципліну в класі; організовувати відпрацювання практичних умінь; надавати і отримувати зворотній зв'язок; організовувати активне обговорення; використовувати різні інструменти оцінювання; прогнозувати та попереджувати конфлікти в учнівському середовищі; протидіяти виявам неповаги; негайно реагувати на фізичне і психологічне насилля; навчати дітей практичним навичкам попередження і конструктивного розв'язання конфліктів.

КОНТЕКСТ ПРОГРАМИ:
ДЕРЖАВНІ СТАНДАРТИ І ОСВІТНІ ГАЛУЗІ

Зміст, завдання і очікувані результати навчання педагогічних працівників за курсом «Теоретичні і методичні основи формування здоров'язбережувальної компетентності» визначаються чинними державними стандартами та змістом

освітніх галузей «Здоров'я і фізична культура», «Соціальна і здоров'язбережувальна».

ЦІЛЬОВА ГРУПА

Педагогічні працівники всіх категорій початкової, основної і старшої школи, методисти, практичні психологи, соціальні педагоги, керівні кадри (заступники директора з виховної роботи).

АВТОРИ І МАЙНОВІ ПРАВА

Навчальний курс «Теоретичні і методичні основи формування здоров'язбережувальної компетентності» розроблено, апробовано і доопрацьовано за результатами апробації колективом авторів у складі:

Пономаренко Володимир Степанович, керівник творчої групи	Громадська організація «Дитячий фонд «Здоров'я через освіту»
Воронцова Тетяна Володимирівна	НПУ ім. М. П. Драгоманова
Хомич Олена Леонідівна, Лаврентєва Ірина Вікторівна, Андрук Наталія Володимирівна, Василенко Катерина Сергіївна	Громадська організація «Дитячий фонд «Здоров'я через освіту»

Виключні майнові права (©) мають Т. В. Воронцова, В. С. Пономаренко

МОДЕЛЬ НАВЧАННЯ ЗА КУРСОМ

Підготовка педагогічних працівників початкової школи за навчальним курсом проходить за дуальною (дистанційне навчання + практика на робочому місці) моделлю.

Дистанційне навчання здійснюється шляхом проходження онлайн-курсу «Теоретичні основи формування здоров'язбережувальної компетентності». У разі його проходження користувач автоматично отримує відповідний електронний документ.

Практика на робочому місці - здобувач проходить у закладі освіти шляхом проведення уроку за наданими навчально-методичними матеріалами.

ДИСТАНЦІЙНА СКЛАДОВА НАВЧАЛЬНОГО МОДУЛЯ

Онлайн-курс «Теоретичні основи формування здоров'язбережувальної компетентності» розміщено за посиланням <http://multycourse.com.ua/ua>

Обсяг онлайн курсу: 60 академічних годин.

Зміст онлайн-курсу: Складається з 5 модулів, завдань для самоперевірки, тестів за модулями і підсумкового тесту.

Формати навчання за онлайн-курсом. Користувач має можливість обрати будь-який зручний для себе формат навчання за матеріалами дистанційного курсу:

- ⇒ онлайн формат – за наявності підключення до мережі Internet (рекомендується);
- ⇒ автономний формат (офлайн) – можливість завантажити курс на комп'ютер і навчатися без підключення до мережі інтернет. При цьому функція тестування недосяжна;
- ⇒ друкований формат – можливість роздрукувати і вивчати будь-яку тему, модуль чи весь курс.

Підтвердження проходження онлайн-курсу. У разі успішного проходження онлайн-курсу зареєстрований користувач(ка) автоматично отримає відповідний документ (електронний сертифікат). Сертифікат має унікальний номер і містить ПІБ, під якими користувач(ка) зареєструвався(лася).

Електронний сертифікат є підтвердженням успішного проходження онлайн-курсу. Він є одним із обов'язкових документів для отримання сертифікату про підвищення кваліфікації.

Як працювати над онлайн курсом. Детальну інструкцію можна переглянути та завантажити безпосередньо на онлайн курсі <http://multycourse.com.ua/ua>.

Стратегія навчання за онлайн-курсом.

Для онлайн-курсу користувач самостійно визначає спосіб і траєкторію свого навчання. Для цього система надає такі можливості:

1. Обрати форму проходження курсу: онлайн (на будь-якому пристрої, приєднаного до Інтернет), оффлайн (на комп'ютері в автономному режимі), роздрукований курс.
2. Ознайомитися зі змістом онлайн-курсу без реєстрації. Щоб отримати електронний сертифікат, користувач має зареєструватися і пройти модульні та підсумковий тест.
3. Зареєструватися і створити особистий кабінет. В особистому кабінеті користувачу доступні всі можливості онлайн навчання: проходити курс, перевіряти поточні результати за кожною темою, проходити контрольні тести за модулями, а у разі успішного проходження тестів за всіма модулями - пройти підсумковий тест.
4. Користувачі мають можливість проходити курс у зручний для них час. Послідовність вивчення навчального матеріалу курсу також визначається користувачами. Їх поточні результати проходження курсу зберігаються. Кількість спроб пройти модульні і підсумковий тести необмежена.

Система оцінювання в онлайн-курсі

Оцінювання результатів навчання здійснюється на трьох рівнях:

- ⇒ на рівні теми користувач може (за бажанням) перевірити свої знання, відповівши на контрольні запитання за темою. У разі правильної відповіді на 90% контрольних запитань, біля назви відповідної теми з'являється індикатор зеленого кольору. Тест на рівні теми не є обов'язковим для переходу на наступний рівень;
- ⇒ на рівні модуля необхідно пройти тест, який охоплює всі теми цього модуля. У разі правильної відповіді на 90% запитань, біля назви відповідного модуля з'являється індикатор про його проходження. Щоб отримати доступ до підсумкового тесту, необхідно пройти усі тести за модулями.
- ⇒ підсумковий тест містить запитання за всіма темами курсу.

Тести на всіх рівнях можуть містити запитання чотирьох логічних типів: 1) вибір одного правильного варіанта із декількох можливих; 2) вибір декількох правильних відповідей із декількох можливих; 3) встановлення відповідності між двома переліками тверджень; 4) розміщення тверджень у правильному порядку.

Неправильні відповіді на кожному рівні тестування позначаються червоним кольором і знаком X. Щоб перевірити правильність нового варіанту відповіді, користувачу необхідно заново пройти тест.

Електронні сертифікати видаються учасникам автоматично в разі успішного проходження 90% запропонованих запитань на рівні модульного і підсумкового оцінювання.

Додаткові сервіси онлайн-курсу

Онлайн-курс надає різні додаткові можливості:

- ⇒ перевірити справжність електронного сертифікату за унікальним номером;
- ⇒ завантажити курс для роботи у режимі оффлайн;
- ⇒ роздрукувати весь курс або його частину;
- ⇒ налаштувати розмір екрану, шрифтів і фону екрану під свої уподобання;
- ⇒ отримати детальну статистику на карті світу щодо кількості відвідувань онлайн курсів з України та інших країн світу (у реальному часі, за тиждень, місяць, рік, інтегрально з початку старту курсу тощо)

Софтверна платформа онлайн-курсу

Онлайн-курси не потребують встановлення додаткових програмних сервісів. Функціонування підтримується в наступних Інтернет браузерях:

- ⇒ Internet Explorer
- ⇒ Mozilla Firefox
- ⇒ Google Chrome
- ⇒ Safari
- ⇒ Opera

Робота з онлайн-курсом можлива на будь-яких мобільних пристроях, підключених до мережі Інтернет, і мають в якості переглядача сучасний браузер.

ПРАКТИЧНА СКЛАДОВА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ (МОДЕЛЮВАННЯ УРОКІВ У ЗАКЛАДІ ОСВІТИ)

Мета і обсяг практики

Мета. Відпрацювання і демонстрація практичних навичок з методики формування здоров'язбережувальної компетентності шляхом моделювання уроку у закладі освіти.

Обсяг: 9 годин (0,3 кредита ЄКТС).

Ресурсне забезпечення практики

Всі методичні матеріали для моделювання уроку розміщено у вільному доступі (безкоштовно) на Порталі превентивної освіти за посиланням http://autta.org.ua/ua/resources/ya_doslidzhuyu_svit/

The screenshot shows the website 'Портал превентивної освіти' (Portal of Preventive Education). The top navigation bar includes 'ТЕМАТИКА', 'УЧИТЕЛЬСЬКІ ІДЕЇ', 'ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ', 'РЕСУРСИ', 'ПРОЕКТИ', and 'ОНЛАЙН-КУРСИ'. A red arrow points from the 'РЕСУРСИ' link to the 'Підручники, методичні матеріали' section. The main content area is titled 'Підручники, методичні матеріали' and lists various resources, including 'Комплект «Я досліджую світ»' and 'Основи здоров'я' textbooks for 1st and 2nd grades. A search bar at the bottom left allows filtering by 'Тематика', 'Цільова аудиторія', and 'Вид розробки'.

Для проведення модельного уроку необхідно обрати будь-яку тему і завантажити відповідні матеріали.

Підтверджувальний документ про проходження практики

Це звіт курсанта у вигляді ПДФ-файлу про проведення уроку у закладі освіти, затверджений директором (заступником директора).

Звіт складається у довільній формі, але має містити наступні обов'язкові дані:

1. Прізвище, ім'я, по батькові курсанта.
2. Інформацію про заклад освіти.
3. Короткий опис, за якою темою і для якого класу було проведено урок.
4. Не більше 4 фото з уроку, на якому видно курсанта і учнів.

ДОКУМЕНТ ПРО ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ЗА НАВЧАЛЬНИМ КУРСОМ

За умови наявності у курсанта електронного документу про проходження онлайн-курсу, а також звіту про проведення модельного уроку у закладі освіти (за підписом директора/заступника директора) видається сертифікат встановленої суб'єктом підвищення кваліфікації форми.

Сертифікат містить всю обов'язкову інформацію, передбачену Постановами Кабінету Міністрів України №800/1133 від 21 серпня і 27 грудня 2019 року.